

УДК 657:33:004

DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/177-12>**Кононенко Л. В.**кандидат економічних наук, доцент,
Центральноукраїнський національний технічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5698-5003>**Ніколаєва С. П.**кандидат економічних наук,
Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1861-7098>**Kononenko Lesya**

Central Ukrainian National Technical University

Nikolaieva Svitlana

Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University

ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК СКЛАДОВОЇ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

У статті розглянуто наукові підходи щодо визначення категорії «обліково-аналітичного забезпечення» і на їх підставі сформовано авторську позицію. При цьому зазначена доцільність застосування кібернетичного підходу. Доведено, що доцільність використання терміну «кібернетична система» обумовлено системним підходом як найбільш ефективним, який сприяє удосконаленню обліково-аналітичної системи суб'єкта у цілому. Здійснено аналіз тенденцій розвитку обліково-аналітичного забезпечення в умовах сталого розвитку та діджиталізації суспільства та доведено, що вони обумовлюють трансформацію системи обліково-аналітичного забезпечення як складової управління підприємством. Обґрунтована доцільність включення за цих умов до структури системи обліково-аналітичного забезпечення аудиту, що обумовлено процесами зближення процедур обліку і аудиту в умовах діджиталізації. Зазначено, що трансформація аналітичної підсистеми пов'язана із необхідністю формування прогностичної компоненти, яка дозволить генерувати управлінські рішення у контексті сталого розвитку.

Ключові слова: облік, аналіз, аудит, загальний процес, єдина система, активність, адаптивність, кібернетична система

TRANSFORMATION OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT SYSTEM AS A COMPONENT OF THE ENTERPRISE MANAGEMENT IN THE CONDITIONS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND DIGITALIZATION OF SOCIETY

The implementation of the sustainable development concept and digitalization of society determine the transformation of accounting and analytical support as a part of the general management system. The constructive basis of the modern economy is formed on the foundation of the knowledge economy as well as innovation, information and digital economy. The digital transformation of the economy permeates all areas, which determines the peculiarities of economic processes, the functioning of the entities of economic relations, etc. The introduction of sustainable economic development concept leads to the formation of new requests from information users, and is the cause of the integration of financial and non-financial components. The author's research of the category "accounting and analytical support" allowed to form the definition: accounting and analytical support is a resource created in the cybernetic system that generates quality and timely information for external and internal users to make information-based management decisions. The use of the term "cybernetic system" is due to the systematic approach as the most effective tool that helps to improve the accounting and analytical system of the entity as a whole. The system of accounting and analytical management support of the enterprise is also quite complex due to the hierarchy of internal structure and developed relationships between elements, which determines the feasibility of using such a concept as "black box", ie in general the system of accounting and analytical management support of the enterprise is considered as a converter of inputs into outputs. In terms of sustainable development and digitalization of society, the most optimal approach is when the system of accounting and analytical support of enterprise management integrates three subsystems: accounting, analytical support and audit. Digitalization processes are leading to an increase in the role of audit, which is associated with the process of convergence of accounting and auditing procedures. The accounting procedure itself is being transformed: contactless asset identification is emerging, paperwork is being replaced by electronic ones, etc. Achieving the goals of sustainable development requires the development of the analytical component of accounting and analytical support for the formation of the forecast component.

Keywords: accounting, analysis, audit, general process, unified system, activity, adaptability, cybernetic system.

JEL Classification: M40, F10, L86

Постановка проблеми. Значення обліково-аналітичного забезпечення у процесі управління підприємством є беззаперечним. Реалізація концепції сталого розвитку і діджиталізація суспільства обумовлюють трансформацію обліково-аналітичного забезпечення як складової загальної системи управління.

Конструктивний базис сучасної економіки формується на основі економіки знань, інноваційної, інформаційної, цифрової економіки [7, с. 18]. Цифрова трансформація економіки пронизує усі сфери, відбувається «свого роду сепарація економіки» [15, с. 133]. Це обумовлює особливості протікання економічних процесів, функціонування суб'єктів економічних відносин тощо, зокрема домінування цифрових технологій у всіх економічних процесах; товари та послуги у натуральному вигляді все більшою мірою поступаються електронним аналогам; реалізація економічних благ відбувається з використанням електронних засобів; з'являються цифрові (віртуальні) активи [14, с. 107]. Крім того, запровадження концепції сталого розвитку економіки обумовлює формування нових запитів користувачів інформації, відбувається інтеграція фінансової та не фінансової складової. Сучасна світова економіка характеризується переходом на модель сталого розвитку, яка передбачає врахування економічної, соціальної та екологічної складових. Це обумовлює необхідність отримання інформації щодо впливу діяльності суб'єктів господарювання на економіку, екологію та соціальну сферу [16, с. 62]. Все вищепераховане спричиняє відповідну трансформацію системи обліково-аналітичного забезпечення як складової управління підприємством.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питання обліково-аналітичного забезпечення висвітлювали у своїх працях багато вчених. Так Г. Ю. Аніщенко та Т. М. Безродна, досліджували безпосередньо обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством [1; 4]. С. П. Барановська присвятила свої праці дослідженню обліково-аналітичного забезпечення як невід'ємної складової управління підприємством [3]. Праці С. І. Василішина, І. М. Вигівської, І. Л. Грабчука, О. О. Зелениної спрямовані на дослідженні ризиків у системі обліково-аналітичного забезпечення управління підприємствами [5; 6]. А. М. Герасимович у своїх працях розглядав нові інструменти обліково-аналітичного забезпечення управління сучасним підприємством [8]. Праці Т. А. Гоголь присвячені обліково-аналітичному забезпеченню управління підприємств малого бізнесу [10; 11]. Дослідження Н. І. Гордієнко спрямовані на вивчення організації та обліково-аналітичного забезпечення управління результативністю діяльності підприємства [12]. Т. О. Гуренко, С. І. Дерев'янку, А. С. Липова у своїх працях розглядали теоретичні основи формування обліково-аналітичного забезпечення управління [13]. Л. М. Малярець присвятила свої праці проблемам розвитку обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством в умовах цифрової трансформації економіки [20]. Н. Я. Шкроміда зосередила свою увагу на дослідженні особливостей обліково-аналітичного забезпечення управління структурними компонентами потенціалу підприємства [23]. Проте, віддаючи належне науковій та практичній значущості праць згаданих вчених, необхідно зазначити, що у вітчизняній і зарубіжній літературі дотепер

не знайшли належного відображення деякі важливі аспекти трансформації системи обліково-аналітичного забезпечення як складової управління підприємством в умовах становлення глобальної економіки та діджиталізації суспільства потребують подальших досліджень.

Мета статті полягає у дослідженні стану трансформації системи обліково-аналітичного забезпечення як складової управління підприємством в умовах сталого розвитку та діджиталізації суспільства та визначення напрямів її подальшого розвитку.

Виклад основного матеріалу. Сутність обліково-аналітичного забезпечення більшість науковців бачать у об'єднанні облікових та аналітичних операцій у загальний процес, у єдину систему, яка ґрунтується на єдиній методології обліку та аналізу. Проте, на сьогодні серед науковців немає однозначного підходу до категорії «обліково-аналітичне забезпечення» (табл. 1).

Здійснений аналіз змістовного наповнення вищенаведених понять дозволяє зробити висновок, що науковці по-різному підходять до визначення сутності поняття «обліково-аналітичного забезпечення». Так, деякі науковці розглядають його як систему, інші – як набір специфічних засобів і методів; другі – як сукупність процесів (процес); окремі – як модель тощо. Така відсутність єдиної точки зору у науковців і практиків на понятійно-категоріальний апарат уповільнює вирішення проблеми щодо більш повного задоволення потреб менеджменту при формуванні обліково-аналітичної інформації для прийняття тактичних і стратегічних управлінських рішень.

Обліково-аналітична інформація формується на засадах функціонального підходу у підсистемі обліково-аналітичного забезпечення, яка є основною складовою системи інформаційного забезпечення управління, яка належить до складних, має цілісну ієрархічну структуру з багатограними зв'язками та складними функціями управління. Ця підсистема, як синтез різних видів обліку та аналізу, створюється з метою забезпечення інформацією процесу прийняття управлінських рішень та контролю за їх реалізацією, що є передумовою оптимізації управлінських рішень. Отже, підсистема обліково-аналітичного забезпечення є складовою системи інформаційного забезпечення управління підприємством, цільовою спрямованістю якої є забезпечення якісною та своєчасною економічною інформацією зацікавлених зовнішніх і внутрішніх користувачів з метою прийняття інформаційно обґрунтованих управлінських рішень. Авторське дослідження категорії «обліково-аналітичне забезпечення» дозволяє сформулювати власне визначення: обліково-аналітичне забезпечення – це ресурс, який створюється у кібернетичній системі, що забезпечує генерування якісної та своєчасної інформації для зовнішніх і внутрішніх користувачів з метою прийняття інформаційно обґрунтованих управлінських рішень. На нашу думку, використання у даному випадку саме терміну «кібернетична система» є доцільним, тому що саме системний підхід є найбільш ефективним засобом, який сприяє удосконаленню обліково-аналітичної системи суб'єкта у цілому. Сучасна система управління підприємством характеризується складною інформаційною системою, в якій постійно спостерігається обмін зовнішніх і внутрішніх інформаційних потоків [2, с. 199]. Безпосередньо система обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством є також досить складною

Таблиця 1

Основні підходи до визначення категорії «обліково-аналітичне забезпечення»

№	Визначення	Джерело
1	2	3
1.	як система, що передбачає наявність сукупності елементів, взаємопов'язаних між собою в єдину цілісну структурну організацію для досягнення мети забезпечення управління своєчасною інформацією	Гоголь Т. А. [10]
2.	як процес, що дає змогу визначити рух інформаційних потоків між працівниками управлінського апарату з метою задоволення їх інформаційних потреб	Гоголь Т. А. [10]
3.	як сукупність даних облікової і аналітичної інформації, що проходить процес реєстрації, обробки та узагальнення в системі бухгалтерського обліку з метою її надання користувачам	Гоголь Т. А. [10]
4.	інтегрована система стратегічного обліку і стратегічного аналізу, яка систематизує інформацію для обґрунтування бізнес-стратегії, координації напрямів стратегічного розвитку підприємства, системної оцінки ефективності реалізації оперативних і стратегічних управлінських рішень	Нагірська К. Є. [21]
5.	концептуальна модель, що складається із взаємопов'язаних обліково-аналітичних процедур та застосовується для забезпечення апарату управління корпорації необхідною інформацією	Гільмьярова М. Р. [9]
6.	збирання інформації, способи її узагальнення та аналізу, а також технології надання безпосереднім користувачам з метою оцінки рівня та стану економічної безпеки власного підприємства чи його партнерів та/або конкурентів, діяльність яких може вплинути на стан безпеки підприємства.	Краснікова Н. Г. [18]
7.	складова інформаційного забезпечення підприємства яка представляє собою цілісну інформаційну систему, мета якої – забезпечення якісною та своєчасною економічною інформацією зацікавлених зовнішніх і внутрішніх користувачів з метою прийняття інформаційно обґрунтованих управлінських рішень для забезпечення стійкого розвитку підприємства.	Гоголь Т. А. [11]

Джерело: систематизовано авторами

внаслідок ієрархічності внутрішньої будови та розвитку взаємозв'язків між елементами, що обумовлює доцільність використання такого поняття, як «чорний ящик», тобто у загальному випадку система обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством (рис. 1) розглядається як перетворювач входів на виходи: $Y = RX$, де R – символічне позначення сукупності перетворень множини входів на множину виходів [22].

Традиційним є підхід віднесення до складових системи обліково-аналітичного забезпечення як складової управління підприємством наступних складових (які взаємодіють між собою, створюючи єдине ціле):

- підсистеми бухгалтерського обліку;
- підсистеми аналізу.

У сучасних наукових працях можна зустріти пропозиції щодо розвитку обліково-аналітичної системи у вигляді додавання окремих елементів або їх сукупності (аудит, контролінг, бюджетування, ризик-орієнтована складова тощо). Ми приєднуємось до позицій тих науковців, які до структури системи обліково-аналітичного забезпечення додають аудит. За цим підходом система обліково-аналітичного забезпечення управління

підприємством інтегрує три підсистеми: облікового, аналітичного забезпечення та аудиту (рис. 2).

Саме доповнення структури системи обліково-аналітичного забезпечення такою складовою як аудит, дозволяє підвищити якість інформації, яка формується у межах цієї системи. Так, базисом системи обліково-аналітичного забезпечення залишається облікова складова, оскільки саме на її основі здійснюється як аналіз діяльності підприємства, так і аудит. Проте, діджиталізація призводить до удосконалення процедури проведення аудиту, яке є похідним від переваг, що виникають у підсистемі бухгалтерського обліку внаслідок використання цифрових технологій. Автоматичне отримання даних за окремими об'єктами обліку, для вимірювання обсягів витрачання (надходження) яких можуть бути використані діджитал-технології, усуває необхідність перевірки первинного документообігу аудитором або проведення інвентаризації для встановлення їх фактичної наявності, оскільки надання достовірних даних про такі об'єкти (у окремих випадках у режимі реального часу) забезпечує облікова система, яка побудована із використання діджитал-технологій. Таким чином, для проведення ана-

Рис. 1. Модель системи обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством як відкритої кібернетичної системи

Джерело: систематизовано авторами

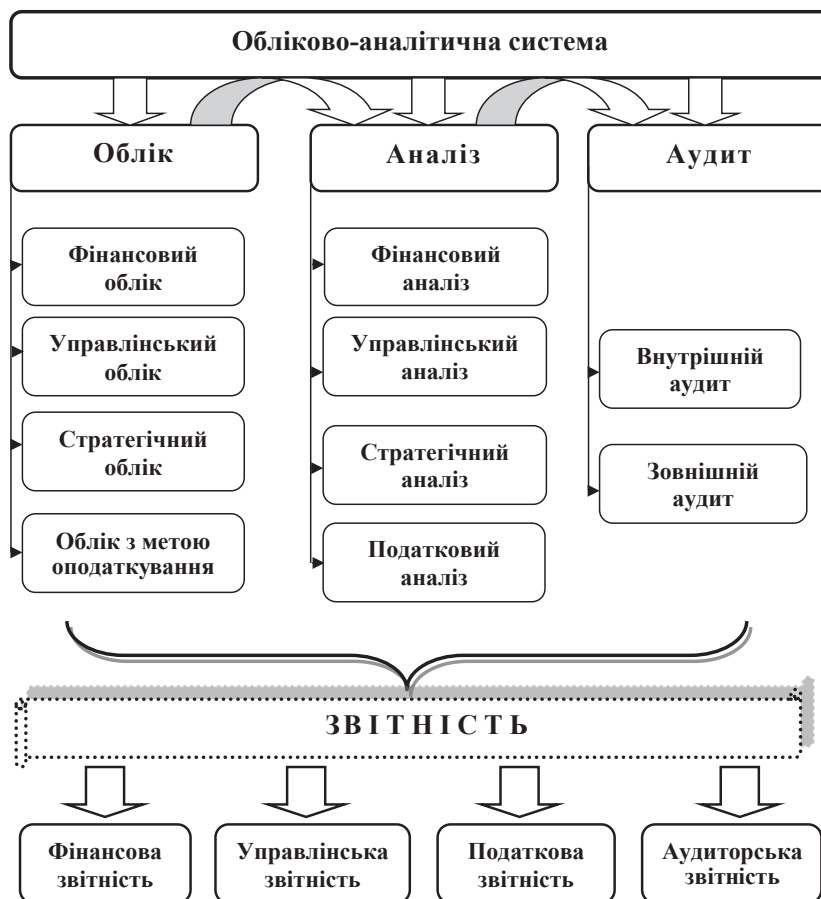

Рис. 2. Структура системи обліково-аналітичного забезпечення як складової управління підприємством

лізу правомірності здійснених господарських операцій та встановлення достовірності бухгалтерської інформації у аудитора з'являються нові засоби контролю, що у цілому сприяє мінімізації ризиків аудитора та пришвидшує процес його здійснення [19, с. 17].

Облікова підсистема обліково-аналітичної системи забезпечує збір, формування, накопичення, класифікацію і узагальнення необхідної інформації. Але, саме аналітична складова дозволяє розробляти прогностичні показники, визначати стратегічні напрями розвитку підприємства. Підсистема аналізу за допомогою економіко-математичних і аналітичних методів досліджує динаміку економічних показників, вивчає ефективність їх використання, досліджує вплив різних факторів на фінансовий стан суб'єкта господарювання.

При формуванні системи обліково-аналітичного забезпечення управління необхідно враховувати, що будь-яке підприємство не є відособленим, а утворює особливу єдність із зовнішнім середовищем, яке істотно впливає на результати діяльності та на якість прийняття управлінських рішень. Адаптація системи та окремих її елементів до змін зовнішнього середовища є однією з умов забезпечення стабільності розвитку.

Забезпечення концепції сталого розвитку та діджиталізація суспільства призводять до ускладнення внутрішніх та зовнішніх зв'язків у системі, що обумовлює трансформацію до гнучких активно-адаптивних обліково-аналітичних систем [17, с. 85]. Активність

гнучких систем обліково-аналітичного забезпечення управління полягає у активізації впливу на об'єкт управління, зовнішнє середовище, а адаптивність – у змінах елементів системи відповідно до змін зовнішнього середовища (потреб системи управління), які повинні мати попереджувальний характер.

В умовах діджиталізації при формуванні обліково-аналітичного забезпечення бухгалтери отримають доступ не тільки до даних господарських операцій у реальному часі, а і до окремих засобів контролю господарських операцій; зникає необхідність у веденні первинної документації. Це дозволяє суттєво підвищити достовірність та релевантність бухгалтерської інформації. Діджиталізація обліково-аналітичного забезпечення призводить до зміни самої процедури аудиторської перевірки, тому що забезпечується висока якість даних, їх прозорість, довговічність, надійність. Діджиталізація відіграє значну роль не лише з позиції збору та обробки бухгалтерських даних, а також з позиції аудиту. Оскільки діджиталізація змінює джерела даних про господарські операції, що узагальнюються в облікових регістрах, то це змінює спосіб проведення аудиту таких операцій. Оскільки діджиталізація забезпечує прозорість операцій, засобів контролю та експозицій у системах обробки у реальному часі, це збільшить потребу у постійному аудиті. Крім того, суттєво скорочується час проведення аудиторської перевірки; підвищується її якість, точність; з'являється можливість

автоматично перевіряти значні масиви інформації, що дозволяє зосередити увагу на більш складних ділянках. У цілому діджиталізація призводить до суттєвого зближення процедур обліку і аудиту (що свідчить про доцільність доповнення системи обліково-аналітичного забезпечення такою складовою як аудит).

Отже, в умовах сталого розвитку та діджиталізації суспільства відбувається трансформація системи обліково-аналітичного забезпечення як складової управління підприємством. Так, процеси діджиталізації обумовлюють зростання ролі аудиту, що пов'язано із

процесами зближення процедур обліку і аудиту. Відбувається трансформація і самої процедури обліку: з'являється безконтактна ідентифікація активів, паперове фіксування змінюється електронним тощо. Досягнення ж цілей сталого розвитку потребує розвитку аналітичної складової обліково-аналітичного забезпечення для формування прогностичної компоненти.

Перспективним для здійснення подальших наукових досліджень є з'ясування місця та ролі обліково-аналітичного забезпечення у системі інформаційного забезпечення як складової управління підприємством.

Список використаних джерел:

1. Аніщенко Г. Ю. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємствами. *Вісник Київського інституту бізнесу та технологій*. 2018. № 2. С. 113–114. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkib_2018_2_67 (дата звернення: 11.01.2022).
2. Бандурко Д. В., Кононенко Л. В. Система бухгалтерського обліку як елемент системи управління підприємством в умовах інноваційних інформаційних технологій. *Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: сучасні виклики : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (м. Полтава, 5-6 жовтня 2021 року). Полтава : ПУЕТ, 2021. С. 199–202. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/11312/1/%d0%97%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20%d0%91%d0%b0%d0%bd%d0%b4%d1%83%d1%80%d0%ba%d0%be.pdf> (дата звернення: 11.01.2022).
3. Барановська С. П. Обліково-аналітичне забезпечення як невід'ємна складова управління підприємством. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку : зб. наук. праць / відп. ред. О.С. Кузьмін*. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2012. С. 8–11.
4. Безродна Т. М. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством: визначення сутності поняття. *Вісн. Східноукр. Нац. Ун-ту ім. В. Даля*. 2008. Ч. 2. № 10(129). С. 35–38.
5. Василюшин С. І. Ризики економічної безпеки в системі обліково-аналітичного забезпечення управління підприємствами. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. Вип. 3(2). С. 178–183. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2019_3\(2\)_28](http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2019_3(2)_28) (дата звернення: 13.01.2022).
6. Вигівська І. М., Грабчук І. Л., Зеленіна О. О. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємницькими ризиками. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2015. Вип. 1(31). С. 67–79.
7. Войнарченко М. П., Скоробогата Л. В. Мережеві інструменти капіталізації інформаційно інтелектуального потенціалу та інновацій. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2015. № 3. Т. 3. С. 18–24.
8. Герасимович А. М. Нові інструменти обліково-аналітичного забезпечення управління сучасним підприємством. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 7. С. 13–16. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2019_7_4 (дата звернення: 19.01.2022).
9. Гильмиярова М. Р. Концептуальная учетно-аналитическая модель денежных потоков корпоративных структур. 2015. URL: <http://doc.knigi-x.ru/22ekonomika/84577-1-udk-6576-gilmiyarova-konceptualnaya-uchetnoanaliticheskaya-model-denezhnihpotokov-korporativnih.php> (дата звернення: 16.01.2022).
10. Гоголь Т. А. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємств малого бізнесу України : автореф. дис. ... докт. екон. наук : 08.00.09 ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». Київ, 2015. 35 с.
11. Гоголь Т. А. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємств малого бізнесу : монографія. Чернігів : Видавель Лозовий В.М., 2014. 384 с.
12. Гордієнко Н. І. Організація та обліково-аналітичне забезпечення управління результативністю діяльності підприємства. *Підприємництво та інновації*. 2020. Вип. 13. С. 24–28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pidinnov_2020_13_6 (дата звернення: 12.01.2022).
13. Гуренко Т. О., Дерев'яно С. І., Липова А. С. Теоретичні основи формування обліково-аналітичного забезпечення управління. *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. 2013. Вип. 10. Ч. 3. С. 204–210.
14. Коляденко С.В. Цифрова економіка: передумови та етапи становлення в Україні і у світі. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2016. № 6. С. 105–112.
15. Кононенко Л. В., Назарова Г. Б., Куц В. І. Трансформація форм бухгалтерського обліку в умовах розвитку digital-технологій. *Економічний простір*. 2021. № 168. С. 132–137. URL: <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/869> (дата звернення: 17.01.2022).
16. Кононенко Л. В., Юрченко О. В. Нефінансова (соціальна) звітність підприємств та цілі сталого розвитку. *Advances in Technology and Science. Abstracts of XII International Scientific and Practical Conference*. Berlin, Germany, 2021. URL: https://books.google.com.ua/books?hl=ru&lr=&id=6RUIEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA62&ots=_yDWBbEu-Y&sig=WU85eNQQ0brTXF6y_9s2Gb5UKyBA&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false (дата звернення: 17.01.2022).
17. Кононенко Л. В., Юрченко О. В., Гай О. М. Теорія бухгалтерського обліку в умовах становлення глобальної економіки та інформатизації суспільства. *Економічний простір*. 2021. № 170. С. 83–87. URL: <http://http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/911> (дата звернення: 15.01.2022).
18. Краснікова Н. Г. Шляхи вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення діяльності комунальних некомерційних підприємств охорони здоров'я. *Бізнес Інформ*. 2020. № 9. С. 212–218.
19. Легенчук С. Ф., Городиський М. П., Майстренко Н. М. Захист бухгалтерських даних в умовах використання Інтернету речей: проблеми і перспективи діджиталізації обліку. *Облік і фінанси*. 2021. № 1. С. 12–19. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_ark_2021_1_4 (дата звернення: 15.01.2022).
20. Малярєць Л. М. Розвиток обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством в умовах цифрової трансформації економіки. *Ефективна економіка*. 2018. № 6. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2018_6_12 (дата звернення: 15.01.2022).
21. Нагірська К. Є. Обліково-аналітичне забезпечення вибору стратегії підприємства: систематизація наукових поглядів. *Економічні науки. Серія : «Облік і фінанси»*. 2015. № 12. С. 206–215.
22. Фаріон А. І. Комп'ютерна модель реалізації перспектив розвитку бухгалтерського обліку на основі кібернетичного підходу в СЗДУ *Наука й економіка*. 2014. Вип. 3. С. 75–81. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nie_2014_3_12 (дата звернення: 17.01.2022).

23. Шкромиди Н. Я. Обліково-аналітичне забезпечення управління структурними компонентами потенціалу підприємства: теоретичний аспект. *Облік і фінанси*. 2019. № 4. С. 155–161. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2019_4_22 (дата звернення: 17.01.2022).

References:

1. Anishchenko H. Yu. (2018) Oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia pidpriemstvamy [Accounting and analytical management of enterprises]. *Visnyk Kyivskoho instytutu biznesu ta tekhnologii* [Bulletin of the Kiev Institute of Business and Technology], no. 2, pp. 113–114. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkib_2018_2_67 (accessed 11 January 2022).
2. Bandurko D. V., Kononenko L. V. (2021) Systema bukhhalterskoho obliku yak element systemy upravlinnia pidpriemstvom v umovakh innovatsiinykh informatsiinykh tekhnologii [Accounting system as an element of the enterprise management system in the conditions of innovative information technologies]. *Bukhhalterskyi oblik v upravlinni pidpriemstvom: suchasni vyklyky: zbirnyk materialiv III Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi internetkonferentsii* [Accounting in the management of the enterprise: Modern challenges: Collection of materials of the III International Scientific and Practical Conferences] (Poltava, October 5–6, 2021), Poltava: Puet, pp. 199–202. Available at: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/11312/1/%d0%97%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20%d0%91%d0%b0%d0%bd%d0%b4%d1%83%d1%80%d0%ba%d0%be.pdf> (accessed 11 January 2022).
3. Baranovska S. P. (2012) Oblikovo-analitychne zabezpechennia yak nevidiemna skladova upravlinnia pidpriemstvom [Accounting and analytical support as an integral part of the enterprise management]. *Management and Entrepreneurship in Ukraine: Stages of Formation and Development Problems*, pp. 8–11.
4. Bezrodna T. M. (2008) Oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia pidpriemstvom: vyznachennia sutnosti poniattia [Accounting and analytical provision of enterprise management: definition of the essence of the concept]. *Herald. East Ukrainian National University named after V. Dalia*, vol. 2, no. 10(129), pp. 35–38.
5. Vasylishyn S. I. (2019) Ryzky ekonomichnoi bezpeky v systemi oblikovo-analitychnoho zabezpechennia upravlinnia pidpriemstvamy [Risks of economic security in the system of accounting-analytical support of management of enterprises]. *Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi* [Problems of a systematic approach in the economy], vol. 3(2), pp. 178–183. Available at: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2019_3\(2\)_28](http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2019_3(2)_28) (accessed 13 January 2022).
6. Vyhivska I. M., Hrabchuk I. L., Zelenina O. O. (2015) Oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia pidpriemnytskymy ryzkyamy [Accounting and analytical support for business risks]. *Problemy teorii ta metodologii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu* [Problems of the theory and methodology of accounting, control and analysis], vol. 1(31), pp. 67–79.
7. Voinarenko M. P., Skorobohata L. V. (2015) Merezhevi instrumenty kapitalizatsii informatsiino intelektualnogo potentsialu ta innovatsii [Network tools for capitalization of information intellectual potential and innovation]. *Bulletin of Khmelnytsky National University. Economic sciences*, no. 3, vol. 3, pp. 18–24.
8. Herasymovych A. M. (2019) Novi instrumenty oblikovo-analitychnoho zabezpechennia upravlinnia suchasnym pidpriemstvom [New instruments of accounting and analytical support for the management of a modern enterprise]. *Investytsii: praktyka ta dosvid* [Investments: Practice and Experience], no. 7, pp. 13–16. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2019_7_4 (accessed 19 January 2022).
9. Hylmyiarova M.R. (2015) Kontseptualnaia uchetho-analytycheskaia model denezhnykh potokov korporatyvnykh struktur [Conceptual teaching-analytical model of future flow of corporate structures]. Available at: <http://doc.knigi-x.ru/22ekonomika/84577-1-udk-6576-gilmiyarova-kontseptualnaya-uchethoanaliticheskaya-model-denezhnykh-potokov-korporativnykh-structur> (accessed 16 January 2022).
10. Hohol T. A. (2015) Oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia pidpriemstv maloho biznesu Ukrainy [Accounting and analytical support of management of small business enterprises of Ukraine] (PhD Thesis), Kyiv: Kyiv National Economic University named after Vadim Hetman.
11. Hohol T. A. (2014) Oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia pidpriemstv maloho biznesu: monohrafiia [Accounting and analytical support of small business enterprises: monograph]. Chernigov: Publisher Lozovyi V.M.
12. Hordiienko N. I. (2020) Orhanizatsiia ta oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia rezultatyvnosti diialnosti pidpriemstva [Organization and accounting and analytical provision of management of performance of the enterprise]. *Pidpriemnytstvo ta innovatsii* [Entrepreneurship and innovation], vol. 13, pp. 24–28. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pidinnov_2020_13_6 (accessed 12 January 2022).
13. Hurenko T. O., Derevianko S. I., Lypova A. S. (2013) Teoretychni osnovy formuvannia oblikovo-analitychnoho zabezpechennia upravlinnia [Theoretical Foundations of analytical accounting and management software]. *Ekonomichni nauky. Seriia «Oblik i finansy»* [Economics. Series "Accounting and Finance"], vol. 10, part 3, pp. 204–210.
14. Koliadenko, S. V. (2016) Tsyfrova ekonomika: peredumovy ta etapy stanovlennia v Ukraini i u sviti [Digital economy: preconditions and stages of formation in Ukraine and in the world]. *Ekonomika. Finansy. Menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky* [Economy. Finances. Management: Actual issues of science and practice], no. 6, pp. 105–112.
15. Kononenko L. V., Nazarova H. B., Kuts V. I. (2021) Transformatsiia form bukhhalterskoho obliku v umovakh rozvytku digital-tekhnologii [Transformation of accounting forms in conditions of development of Digital technologies]. *Ekonomichnyi prostir* [Economic space], no. 168, pp. 132–137. Available at: <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/869> (accessed 17 January 2022).
16. Kononenko L. V., Yurchenko O. V. (2021) Nefinansova (sotsialna) zvitnist pidpriemstv ta tsili staloho rozvytku [Nonfinancial (social) reporting of enterprises and sustainable development purposes]. *Advances in Technology and Science. Abstracts of XII International Scientific and Practical Conference*. Berlin, Germany. Available at: https://books.google.com.ua/books?hl=ru&lr=&id=6RUIEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA62&ots=_yDWBbEu-Y&sig=WU85eNQ0brTXF6y_9s2Gb5UKyBA&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false (accessed 17 January 2022).
17. Kononenko L. V., Yurchenko O. V., Hai O. M. (2021) Teoriia bukhhalterskoho obliku v umovakh stanovlennia hlobalnoi ekonomiky ta informatyzatsii suspilstva [The theory of accounting in the conditions of the formation of a global economy and informatization of society]. *Ekonomichnyi prostir* [Economic space], no. 170, pp. 83–87. Available at: <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/911> (accessed 15 January 2022).
18. Krasnikova N. H. (2020) Shliakhy vdoskonalennia oblikovo-analitychnoho zabezpechennia diialnosti komunalnykh nekomertsiinykh pidpriemstv okhorony zdorovia [Ways to improve accounting and analytical support of communal non-profit health companies]. *Biznes Inform* [Business Inform], no. 9, pp. 212–218.

19. Lehenchuk S. F., Horodyskyi M. P., Maistrenko N. M. (2021) Zakhyst bukhhalterskykh danykh v umovakh vykorystannia Internetu rechei: problemy i perspektyvy didzhitalizatsii obliku [Protection of accounting data in the conditions of use of the Internet of things: problems and prospects of signing accounting]. *Oblik i finansy* [Accounting and finance], no. 1, pp. 12–19. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2021_1_4 (accessed 15 January 2022).

20. Maliarets L. M. (2018) Rozvytok oblikovo-analitychnoho zabezpechennia upravlinnia pidpriemstvom v umovakh tsyfrovoy transformatsii ekonomiky [Development of accounting and analytical provision of enterprise management in terms of digital transformation of the economy]. *Efektivna ekonomika* [Effective economy], no. 6. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2018_6_12 (accessed 15 January 2022).

21. Nahirska K. Ie. (2015) Oblikovo-analitychne zabezpechennia vyboru stratchii pidpriemstva: systematyzatsiia naukovykh pohliadiv [Accounting and analytical support for the choice of business strategy: systematization of scientific views]. *Economic sciences. Series: "Accounting and Finance"*, no. 12, pp. 206–215.

22. Farion A. I. (2014) Kompiuterna model realizatsii perspektyv rozvytku bukhhalterskoho obliku na osnovi kibernetichnoho pidkholu v SZDU [Computer model of implementation of the prospects for the development of accounting on the basis of a cybernetic approach in the SCDU]. *Nauka i ekonomika* [Science and economics], vol. 3, pp. 75–81. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nie_2014_3_12 (accessed 17 January 2022).

23. Shkromyda N. Ya. (2019) Oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia strukturnymy komponentamy potentsialu pidpriemstva: teoretychnyi aspekt [Accounting and analytical support for the management of structural components of the company's potential: theoretical aspect]. *Oblik i finansy* [Accounting and finance], no. 4, pp. 155–161. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2019_4_22 (accessed 17 January 2022).